

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/169/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616201761
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4616201761.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: P. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., X. XXXX/XX, zastúpený Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Trenčín, Legionárska 7158/5, IČO: 47 256 907 proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 5. marca 2018 č. k. 5C/112/2016-250 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná (II.) **p o t v r d z u j e .**

V napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura (III.) rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k , ž e ž a l o b u z a m i e t a .**

V napadnutom vyhovujúcom výroku, čo do zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia v sume 150 eur (IV.) rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%.

Napadnutý výrok týkajúci sa povinnosti žalovaného zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok zo žaloby v sume 132,50 eura (VII.) **m e n í t a k , ž e ž a l o v a n ý j e p o v i n n ý z a p l a t i ť n a ú č e t O k r e s n é h o s ú d u T o p o ľ č a n y s ú d n y p o p l a t o k z o ž a l o b y v s u m e 1 1 6 e u r d o t r o c h d n í o d p r á v o p l a t n o s t i r o z s u d k u .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu v časti o určenie, že Zmluva o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov, zamietol. Určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v ustanovení čl. 2 bod 5 Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je neplatná. Ďalším výrokom žalovaného zaviazal vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V poradí štvrtým výrokom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 150 eur ako primerané finančné zadostučinenie, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku nad sumu 150 eur v časti žaloby o zaplatenie primeraného zadostučinenia žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 33%. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok

zo žaloby v sume 132,50 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1, 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 6, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 3 ods. 3, 5, § 5a ods. 1, § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalobca sa podanou žalobou na súd dňa 21. 03. 2016 domáhal určenia, že Zmluva o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v ustanovení čl. 2 bod 5 Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 je absolútne neplatná, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura a je povinný poskytnúť žalobcovi sumu 300 eur ako primerané finančné zadostučinenie. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 05. 03. 2008 žalobca uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného - Poštová banka, a. s. Prievozská 2/B, Bratislava Zmluvu o úvere č. 2689707308, v zmysle ktorej právnym predchodca žalovaného poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 50.000,-SK (1.659,69 eura). Celková výška nákladov bola stanovená na sumu 36.338,13,- Sk (1.206,20 eura). Úverová sadzba 24%. RPMN je uvedené ako "RPMN banky" vo výške 26,82 eura. Žalobca zaplatil žalovanému z tohto úveru spolu sumu 1.808 eur. Žalovaný však v súčasnosti žiada od žalobcu zaplataenie sumy 4.028,21 eura. Suma, ktorú mal žalobca zaplatiť žalovanému bola spolu s nákladmi na úver vo výške 2.865,89 eura. Napriek tejto informácii uvedenej v zmluve, žalovaný ďalej žiadal zaplataenie sumy 4.028,21 eura, pričom žalobca nemá vedomosť, z čoho sa daná suma skladá, resp. o aké poplatky má ísť. Pohľadávka zo Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 bola postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15. 12. 2010 a následne na žalovaného Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 24. 02. 2011, vrátane všetkých práv s ňou spojených. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň spotrebiteľským úverom v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy. Zmluva neobsahuje údaje o splátkach, ročnú percentuálnu mieru nákladov a priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Zmluva obsahuje iba údaj o "RPMN banky", čo však nie je v súlade so zákonom, pričom takéto vyjadrenie o RPMN je neurčité, netýka sa konkrétneho úveru a je zmätočné. Zmluva o úvere je tak bezúročná a bez poplatkov, z dôvodu absencie zákonom stanovených náležitostí. Napadnutá zmluva obsahuje v čl. 2 bod 5 dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej požaduje, resp. požadoval žalovaný od platiteľa mzdy žalobcu uskutočňovanie zrážok zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Uzavretá zmluva o úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy majú formulárový charakter, ktorý žalobca nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, nakoľko text oboch týchto právnych úkonov bol predtlačенý s tým, že zamestnanec banky len vyplňal príslušné údaje o žalobcovi, ako aj o úvere. Samotný žalobca mohol takúto zmluvu buď podpísať, alebo odmietnuť ako celok, pričom nemohol ovplyvniť spôsob zabezpečenia pohľadávky právneho predchodcu žalovaného. V zmysle praxe Slovenskej obchodnej inšpekcie a aj podľa názoru žalobcu je dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľnou podmienkou, nakoľko sa v zmysle ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy, ako aj rozsah vykonávaných zrážok. Taktiež nie je možné dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečiť budúcu pohľadávku, tak ako je to v tomto prípade. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatným ustanovením zmluvy o úvere. Žalobca zaplatil žalovanému sumu 1.808 eur. Výška úveru bola 1.659,69 eura. Žalovaný je preto povinný žalobcovi bezdôvodné obohatenie vydať. Žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil o 148,31 eura. Žalobca ďalej žiadal zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, majúc za to, že žalovaný porušil jeho práva ako spotrebiteľa a to najmä s ohľadom na výrazný zásah do práv žalobcu, neprimerané praktiky žalovaného pri vymáhaní úveru. Neustále výzvy a navyšovania dlžnej sumy nepriaznivo pôsobili na zdravotný, aj psychický stav žalobcu. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti časti zmluvy žalobca preukazoval tým, že v súčasnej dobe existuje stav právnej neistoty, v dôsledku ktorej nie je zrejmé, koľko má žalobca žalovanému zaplatiť bez toho, aby na strane žalovaného nedošlo k

bezdôvodnému obohateniu. Zároveň splácanie neprímerane vysokých úrokov by mohlo pre žalobcu znamenať značne nepriaznivé dôsledky tak, ako aj uplatnenie zrážok zo mzdy zo strany žalovaného a nekontrolované vykonávanie zrážok zamestnávateľom. Žalovaný v súčasnej dobe aktívne požaduje od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok, pričom žalobca je v stave právnej neistoty, pretože nevie, aký je v súčasnej dobe zostatok úveru, resp. či má vôbec žalovaný ešte nejaký nárok vyplývajúci z napadnutej zmluvy. V súčasnej dobe žalobca mení zamestnávateľa, pričom pokiaľ začne žalovaný s uplatňovaním zrážok zo mzdy aj u nového zamestnávateľa, bude žalobca nútený požiadať súd o nariadenie predbežného opatrenia. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná, pričom žalobca si uplatnil viacero nárokov a najskôr žiadal, aby súd určil, že Zmluva o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov. Podľa názoru súdu žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že Zmluva o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov. V prípade vyhovenia žalobe v tejto časti by sa žiadnym spôsobom nezmenilo právne postavenie žalobcu, nakoľko podľa uvedenej Zmluvy o úvere zo dňa 10. 03. 2008 žalobca už poskytol plnenie žalovanému a uhradil prakticky všetky splátky, a teda pre neho nemá žiaden význam rozhodnutie súdu o určení, že úver podľa tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, keď uvedenú skutočnosť si musí súd vyriešiť ako prejudiciálnu otázku pri rozhodovaní o časti žaloby žalobcu, ktorou sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Preto súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Predmetom konania bolo ďalej určiť, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v ustanovení čl. 2 bod 5 Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je neplatná. Pokiaľ ide o preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v tejto časti žaloby, žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keď nie je sporné, že ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka a spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ priamo obráti na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie tejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil. Vyslovením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súdom sa žalobcovi poskytne súdna ochrana a zamedzí sa tomu, aby sa bez právneho dôvodu vykonávali zrážky zo mzdy žalobcu jeho zamestnávateľom. Vychádzajúc zo Smernice 93/13/EHS, spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľnej zmluvnej podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Žalobca a právny predchodca žalovaného (Poštová banka a. s.) dňa 10. 03. 2008 uzavreli zmluvu o úvere spolu s dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá má charakter formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, teda žalobca nemal možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy, opak žalovaný ani nepreukázal, a v zmysle ktorej spotrebiteľ bol nútený počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy. Z obsahu úverovej zmluvy nevyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a že sa uzatvára samostatne. V čl. 2 bod 5 zmluvy nie je špecifikovaná výška zabezpečenej pohľadávky, nie je z nej zrejmé, či dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací inštitút plnenia z predmetnej zmluvy resp. príslušenstva pohľadávky, ktorá nie je špecifikovaná. Podľa názoru súdu nie je dostatočne určito vymedzená pohľadávka žalovaného v uvedenej dohode. Dohodou o zrážkach zo mzdy môže byť zabezpečená iba peňažná pohľadávka, ktorá je splatná alebo pohľadávka na opakujúce sa plnenie splatné v budúcnosti, avšak v prípade predmetnej dohody v čase jej uzatvorenia ešte neexistovala splatná pohľadávka žalobcu, ktorá navyše v dohode nie je vymedzená určito. V dohode o zrážkach zo mzdy je uvedené, že je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoU v súlade s čl. 4 bod 4.8 OP pre úver. Takto vymedzený predmet dohody rozhodne nespĺňa základný predpoklad platnosti právneho úkonu, a to jeho určitosť, čo má za následok neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka. Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z., ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o úvere zo dňa 10. 03. 2008 je pre absenciu zákonných náležitostí podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov. Na základe uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá sa

nevzťahuje iba na istinu úveru, ale zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku vo vzťahu k príslušenstvu úveru, je uzatvorená v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, a preto ide o neplatný právny úkon. Formulácia Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda, vzhľadom na jej osobitný význam, bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia z poplatkov, ktoré sú neprijateľné. Žalovanému sporná dohoda umožňuje bez súdnej kontroly mimosúdne siahnuť na majetok dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatný právny úkon aj pre rozpor so zákonom ust. § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď v dohode o zrážkach zo mzdy žalobca nebol ako spotrebiteľ poučený o dôsledkoch uzavretia dohody a nemal možnosť ju odmietnuť. Citované ust. § 5 a ods.1 písm. a) nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014, podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 3MCdo 14/2014 z 21. 04. 2015, ust. § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Dohoda o zrážkach je dojednaná v rozpore s čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS, keď spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda bola uzavretá ako formulárová, nebola individuálne dojednaná, žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť odmietnuť podpísanie dohody, bola mu predložená na podpis pri podpise zmluvy. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Komisia MS SR dňa 21. 01. 2011 pod č. 8636/2010-110, 98, 113, 179 dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody, súd dospel k záveru, že uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatný právny úkon. Predmetom konania bol aj nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 148,31 eura, pričom pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia musel súd najskôr skúmať obsah zmluvy o úvere a okolnosti, za ktorých bola uzavretá a posúdiť, či uvedená zmluva obsahuje náležitosti stanovené zákonom. Predmetná Zmluva o úvere zo dňa 05. 03. 2008 musela v čase jej uzavretia obsahovať náležitosti okrem iného aj tú, ktorá je uvedená v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere č. 2689707308 neobsahuje v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) cit. zák. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Právny zástupca žalovaného odkázal na aktuálny právny názor vyjadrený v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 v právnej veci C-42/12 (Home Credit Slovakia a. s. c/a Klára Bíroová) s tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, avšak s týmto názorom právneho zástupcu žalovaného súd nesúhlasí a má za to, že uvedený rozsudok nie je spôsobilý zmeniť doterajšiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov, nakoľko pri konflikte smernice a vnútroštátneho zákona členského štátu musia vnútroštátne súdy v prvom rade skúmať, či môžu smernici priznať priamy účinok. V sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice zásadne vylúčený, a preto vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda, či môžu zákon vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice, a teda eurokonformný výklad zákona však nie je absolútny, pretože takýto výklad nemôže nahradiť výslovné znenie zákona, nakoľko by sa jednalo o výklad contra legem. Podľa zák. č. 258/2001 Z. z. sa vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem iného obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a teda zákon ide nad rámec Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES a celkom jednoznačne požaduje tak splátky istiny, ako aj splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Slovenský zákonodarca k termínu splátky pridal slová istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepoužil terminológiu smernice. K výkladu tohto ustanovenia zák. č. 258/2001 Z. z. existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Žalovaný tiež namietal, že žalobcovi nemôže byť priznané bezdôvodné obohatenie z dôvodu jeho omeškania s plnením dlhu zo strany žalobcu, keď žalovanému malo vzniknúť právo na zaplatenie úrokov z omeškania, k čomu priložil žalovaný tabuľku, ktorá mala preukazovať výpočet nároku úrokov z omeškania. Žalovaný si však tento svoj nárok v tomto konaní neuplatnil, preto súd toto tvrdenie žalovaného nepovažoval v tomto konaní za dôvodné. Zmluva o úvere zo dňa 10. 03. 2008 je tak pre absenciu zákonných náležitostí podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov, preto súd zaviazal žalovaného, ktorého

povinnosťou je žalobcovi vydať bezdôvodné obohatenie získané na úkor žalobcu plnením bez právneho dôvodu, zaplatiť sumu 148,31 eura, keď žalobca podľa jeho vyjadrenia zaplatil právnemu predchodcovi žalovaného spolu sumu 1.808 eur a právny predchodca žalobcu mu poskytol sumu 1.659,69 eura, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ ide o RPMN banky 26,82%, súd považoval takéto vyjadrenie RPMN za dostatočne určité a vypočítané na základe programu banky pre určenie výšky RPMN, a teda mal za to, že túto náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z. z. predmetná zmluva o úvere obsahovala. K priemernej hodnote RPMN, ktorú predmetná zmluva neobsahovala, sa súd vyjadril už v prvom rozsudku zo dňa 16. 11. 2016 a na jeho odôvodnenie odkazuje, keď táto náležitosť zmluvy nebola predmetom odvolacieho konania. Žalobca sa tiež podanou žalobou domáhal zaplata priramaného finančného zadosťučinenia v sume 300 eur podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V prejednávanej veci možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov. Vyhlásením Dohody o zrážkach zo mzdy za neplatnú z dôvodu jej neurčitosti, tak podľa súdu zo strany dodávateľa došlo minimálne k porušeniu § 4 ods. 6 zák. č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého okrem iného, predávajúci je povinný zmluvné podmienky formulovať zrozumiteľne. Nárok na priramané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ale od toho, aby si osoba úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. K takémuto úspešnému uplatneniu porušenia práva osobitným predpisom žalobcom došlo, preto súd rozhodol tak, že priznal žalobcovi priramané finančné zadosťučinenie, a to v sume 150 eur. V danej veci pre určenie výšky priznaného priramaného finančného zadosťučinenia súd považoval za rozhodujúce, že žalovaný (resp. jeho právny predchodca) stále vykonával zrážky zo mzdy žalobcovi, aj v priebehu tohto konania zrealizoval zamestnávateľ žalobcu spol. TOPNAD, a. s. zrážky zo mzdy žalobcu počas mesiacov marec - máj 2017. V tomto konaní žalovaného vidí súd jeho zlý úmysel rozhodujúci pre priznanie priramaného finančného zadosťučinenia. Takýmto postupom, ako boli zrážky zo mzdy vykonávané, došlo k preplateniu úveru zo strany žalobcu. Tiež súd prihliadol na skutočnosť, že právny nástupca žalovaného vrátil na účet žalobcu čiastku 241,85 eura - sumu troch zrážok, ktoré boli naposledy zrealizované. Súd bol toho názoru, že čo sa týka výšky priramaného finančného zadosťučinenia, bude pre žalobcu priramané finančné zadosťučinenie vo výške 150 eur, ktorú sumu považoval súd za priramanú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa nepriznáva právo na finančné zadosťučinenie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. V danom prípade sa žalobca úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia, preto súd priznal žalobcovi priramané finančné zadosťučinenie v sume 150 eur a vo zvyšku v tejto časti žalobu zamietol. Tvrdenie žalovaného, že so žalobcom priamo zmluvu neuzavrel, preto nezodpovedá za jej obsah, neobstojí, nakoľko žalovaný nastúpil do pozície pôvodného veriteľa a požíva všetky práva a povinnosti svojho právneho predchodcu - PRO CIVITAS s. r. o. a je aj zodpovedný za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu. Predmetná pohľadávka spolu so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená dňa 24. 02. 2011 na právneho predchodcu žalovaného od spoločnosti BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, ktorá nadobudla pohľadávku voči žalobcovi od pôvodného dodávateľa Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15. 12. 2010, takže nemožno hovoriť o žiadnom nerozlučnom procesnom spoločenstve. Pri postúpení pohľadávky dochádza k trvalej zmene v osobe veriteľa bez toho, aby sa súčasne zmenil obsah doterajšieho záväzkového vzťahu. Postupník nastupuje do právnej pozície doterajšieho veriteľa a požíva všetky práva postupcu. Čo sa týka námietky žalovaného vo vzťahu k veci rozhodnutej rozhodcovským rozsudkom, aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu rozhodcovskej zmluvy podľa zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom. Právomoc rozhodcovského súdu bola v danej veci založená podľa bodu 7. Zmluvy o úvere zo dňa 10. 03. 2008. S prihliadnutím na § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka za nepriramané je potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu, resp. doložku uzavretú medzi účastníkmi v rovnaký deň ako bola uzavretá zmluva o úvere. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá v typizovanej formulárovej podobe, právny predchodca žalovaného ju predkladal v predtlačí a veriteľ potom mohol na základe tejto zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovského súdu, ktorý sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ tým stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste príslušnom, v mieste svojho bydliska. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú vôľu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Spotrebiteľ ako slabšia zmluvná strana nie je schopný v danom momente pochopiť a zvážiť všetky

dôsledky predloženého dokumentu. Z predloženej zmluvy o úvere nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takomto znení výslovne vymienil žalobca, a vzhľadom na charakter zmluvy nemožno dospieť k záveru, že by žalobca mal možnosť do obsahu zmluvy akýmkoľvek spôsobom zasahovať. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednané zmluvné podmienky je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť obsah, čo je daný prípad. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto súd rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako nekalú, postihujúcu sankciou absolútnej neplatnosti. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť a nezáväznosť rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako nekalú postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v rozhodnom období. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Keďže žalobca mal vo veci úspech v časti o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 148,31 eura, pri týchto častiach žaloby má úspešný žalobca nárok na náhradu trov konania a žalovaný bol úspešný v časti žaloby o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, kde má úspešný žalovaný nárok na náhradu trov konania, pričom v časti o poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia bola každá strana úspešná rovnako, súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 33% (úspech žalobcu 66% - úspech žalovaného 33% = 33%). O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Žalobca je v tomto konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Zb., preto súd podľa § 2 ods. 2 cit. zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, v častiach, v ktorých bol žalobca úspešný, žalovaného, pričom súdny poplatok predstavuje: 1. sumu 16,50 eura - 6% zo sumy, ktorá bola priznaná žalobcovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v sume 148,31 eura, 2. sumu 16,50 eura - 6% zo sumy 150 eur, ktorá bola priznaná žalobcovi z titulu primeraného finančného zadosťučinenia a 3. sumu 99,50 eura, z časti žaloby, kde súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v ustanovení čl. 2 bod 5 Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 10. 03. 2008 je neplatná, spolu súdny poplatok, ktorý má žalovaný zaplatiť podľa výsledku konania, je 132,50 eura.

2. Proti tomuto rozhodnutiu, v jeho vyhovujúcich výrokoch, vo výroku o náhrade trov konania, ako i vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytkol súdu prvej inštancie, že v konaní neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a napokon, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmatečné a nepreskúmateľné. Uviedol, že s ohľadom na okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem CSP, mal súd vyzvať žalobcu na späťvzatie žaloby v zmysle ustanovenia § 128 ods. 1 CSP o určenie, že zmluva o úvere zo dňa 10. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov. Pokiaľ ide o dohodu o zrážkach zo mzdy, výška zrážok zo mzdy, ktorá má zabezpečovať pohľadávku veriteľa je vecou vzájomnej dohody medzi veriteľom a dlžníkom. Dohodnuté zrážky môžu byť len nižšie ako stanovuje osobitný predpis. V prípade, že výška zrážok nebola v dohode určená, bude sa postupovať pri výpočte jednotlivých zrážok zo mzdy podľa § 68 až § 71 Exekučného poriadku v spojení s nariadením vlády č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov. V prípade, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov a žalovaný je povinný vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura, nie je vôbec jasné, aký je nalievavý právny záujem pri určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Ak žalovaný má vydať bezdôvodné obohatenie žalobcovi, súd prvej inštancie dostatočne neodôvodnil, akým spôsobom bude žalobcovi výrok II. napadnutého rozhodnutia užitočný. Pokiaľ ide o samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy, žalovaný pristúpil k tomuto zabezpečovaciemu inštitútu z dôvodu, že disponoval a stále disponuje voči žalobcovi právoplatným a vykonateľným Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IIC0410251 zo dňa 29. 07. 2011. Záverom, uviedol, že má za to, že zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti na to, aby nebola v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. považovaná za bezúročnú a

bez poplatkov. Žalobca mohol v zmysle článku 3 zmluvy o úvere bez problémov identifikovať výšku mesačnej splátky, počet mesačných splátok a dátum každej mesačnej splátky. Pokiaľ ide o primerané finančné zadosťučinenie, sumu 150 eur považuje za absolútne neadekvátnu, neodôvodnenú. Má za to, že v prípade, ak ide o primerané finančné zadosťučinenie, toto je dôležité náležite zdôvodniť a vysvetliť.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť, v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura je rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť a žalobu zamietnuť. V napadnutom vyhovujúcom výroku, čo do zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v sume 150 eur, dospel odvolací súd k záveru, že v tomto rozsahu je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, čo malo za následok, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, jeho potvrdenie.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnou, tak aj procesnoprávnou oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že Zmluva o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 je bezúročná a bez poplatkov, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v ustanovení čl. 2 bod 5 Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 je absolútne neplatná, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura a je povinný poskytnúť žalobcovi sumu 300 eur ako primerané finančné zadosťučinenie.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 05. 03. 2008 žalobca uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného - Poštová banka, a. s., Prievozská 2/B, Bratislava, Zmluvu o úvere č. 2689707308, v zmysle ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 1.659,69 eura (50.000,- Sk), pričom celková výška nákladov bola stanovená na sumu 1.206,20 eura (36.338,13 Sk), úverová sadzba bola dohodnutá 24% a RPMN bolo v zmluve uvedené ako RPMN banky vo výške 26,82%. Žalobca zaplatil žalovanému z tohto úveru spolu sumu 1.808 eur a žalovaný v súčasnosti žiada od žalobcu zaplatenie sumy 4.028,21 eura. Suma, ktorú mal žalobca zaplatiť žalovanému bola spolu s nákladmi na úver vo výške 2.865,89 eura. Pohľadávka zo Zmluvy o úvere č. 2689707308 zo dňa 05. 03. 2008 bola postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15. 12. 2010 a následne na žalovaného Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 24. 02. 2011, vrátane všetkých práv s ňou spojených. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň spotrebiteľským úverom v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o

spotrebiteľských úveroch. V zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvného vzťahu musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok. Napadnutá zmluva hore uvedené údaje o splátkach, ročnú percentuálnu mieru nákladov a priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov neobsahuje, preto sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Napadnutá zmluva obsahuje v čl. 2 bod 5 dohodu o zrážkach zo mzdy, uzavretá zmluva o úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy majú formulárový charakter, ktorý žalobca nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, nakoľko text oboch týchto právnych úkonov bol predtlačný s tým, že zamestnanec banky len vyplňal príslušné údaje o žalobcovi, ako aj o úvere. Samotný žalobca mohol takúto zmluvu buď podpísať, alebo odmietnuť ako celok, pričom nemohol ovplyvniť spôsob zabezpečenia pohľadávky právneho predchodcu žalovaného. V zmysle praxe Slovenskej obchodnej inšpekcie a aj podľa názoru žalobcu je dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľnou podmienkou a neplatným ustanovením zmluvy o úvere. Žalobca zaplatil žalovanému sumu 1.808 eur. Výška úveru bola 1.659,69 eura. Žalovaný je preto povinný žalobcovi bezdôvodné obohatenie vydať. Žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil o 148,31 eura. Keďže žalovaný porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa, je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie, a to najmä s ohľadom na výrazný zásah do práv žalobcu, neprimerané praktiky žalovaného pri vymáhaní úveru. Neustále výzvy a navyšovanie dlžnej sumy zo strany žalobcu značne nepriaznivo pôsobili na zdravotný, aj psychický stav žalobcu. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti časti zmluvy videl v tom, že v súčasnej dobe existuje stav právnej neistoty, v dôsledku ktorej nie je zrejmé, koľko má žalovanému zaplatiť, aby nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Zároveň splácanie neprimerane vysokých úrokov by mohlo mať za následok značne nepriaznivé dôsledky tak, ako aj výkon zrážok zo mzdy. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, v poradí druhým, pričom predmetom prejednaní odvolacím súdom, v dôsledku podaného odvolania žalovaného, boli vyhovujúce výroky rozhodnutia prvoinštančného súdu.

11. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní namietol, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, s touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Ustanovenie § 137 CSP rozlišuje medzi žalobou, ktorou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Právny záujem na určení vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje, alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný. V konkrétnom prípade určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, pričom naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva priamo z právneho predpisu (zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn. 8Cdo/483/2014).

12. Odvolací súd považuje za dôležité uviesť, že vo všeobecnosti je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženía nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške, nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Je potrebné si uvedomiť, že dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do

pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia, a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na nútenej subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Z tohto dôvodu je potom potrebné poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi ochranu s ohľadom existenciu nebezpečenstva, že na základe zrážok zo mzdy na základe dohody sa umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. V opačnom prípade by inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval veriteľovi dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým orgánom. Bez toho, aby súdny orgán vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu, si takúto výšku diktuje veriteľ sám a vykonávajú sa tak zrážky zo mzdy dlžníka, pričom dlžník nemá možnosť priamo ich zastaviť. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka a je tak neplatná.

13. K námietkam žalovaného týkajúcim sa toho, že súd mal vyzvať žalobcu na späťvzatie žaloby vo vzťahu k jeho nároku na určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov sa odvolací súd nevyjadruje, keďže tieto vo vzťahu k podanému odvolaniu žalovaného, z hľadiska jeho rozsahu považuje za absolútne irelevantné.

14. K odvolacej námietke žalovaného, že vo vzťahu k žalobcovi disponoval a disponuje právoplatným a vykonateľným rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IIC0410251, odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia, s ktorým sa v tomto smere stotožňuje.

15. Odvolací súd ďalej udáva, že sa nestotožňuje s námietkou žalovaného, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu je zmätočné a nepreskúmateľné.

16. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia. Zákonné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP sa totiž chápe aj z hľadiska práv strany sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

17. Prihliadajúc na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a preto ho možno považovať za preskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie predovšetkým zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia (čoho sa žalobca domáha a z akých dôvodov, aké je stanovisko žalovaného k žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom zistený, aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, aké právne závery vyplývajú vo vzťahu k podanej žalobe), súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia, ale aj ich obsahovej (materiálnej) náplni, čím sa napĺňajú najmä kritéria určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti a presvedčivosti rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak nie je nepreskúmateľné.

18. Pokiaľ žalovaný namietal, že uzatvorenú zmluvu o úvere nie je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko táto obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z., a tak na strane žalobcu nevzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura, ktoré by bol povinný žalobcovi vydať, v tomto rozsahu považoval odvolací súd podané odvolanie za dôvodné, čo viedlo následne v zmysle ustanovenia § 388 CSP k zmene rozsudku súdu prvej inštancie (jeho III. napadnutého výroku) tak, že súd žalobu žalobcu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 148,31 eura zamietol. So záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov z dôvodu, že neobsahuje zákonnú náležitosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, sa odvolací súd nestotožňuje.

19. I keď je potrebné uviesť, že rozhodovacia činnosť súdov v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. bola nejednotná, a to i s ohľadom na prijatie rozhodnutia Súdneho dvora ES sp. zn. C-42/15, odvolací súd poukazuje na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR a na jeho rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/146/2017 a 3Cdo/56/2018 a na to, že pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje výšku, počet a termín splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Nemožno tak od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 258/2001 Z. z. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je treba za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. S ohľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, potom súd prvej inštancie ustálil nesprávny právny záver, že predmetnú zmluvu je možné v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ v spojitosti s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. považovať za bezúročnú a bez poplatkov, čo malo za následok, že súd priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu sumy 148,31 eura, t. j. sumy, ktorú žalobca plnil nad výšku poskytnutého úveru v zmysle uzavretej zmluvy. Keďže však odvolací súd dospel k tomu záveru, že uzavretá zmluva o úvere z dôvodov konštatovaných súdom prvej inštancie nie je bezúročná a bez poplatkov, pričom na ustálenie tohto záveru nevidel ani žiadne ďalšie dôvody, mal za to, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je daný, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu (výrok III.) zmenil tak, že žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 148,31 eura zamietol.

20. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal nesprávnosť výroku súdu o povinnosti zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v rozsahu 150 eur, odvolací súd mal za to, že v tomto rozsahu je napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, a preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akceptovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť

spotrebiteľovi ujmu (bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila; postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). I bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi.

22. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného a je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ, teda žalobca nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa spotrebiteľ úspešne domáhal ochrany svojich práv.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené vymedzené kritériá priznania primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu na jeho priznanie je daný, a to vo výške 150 eur, ktorá suma, s ohľadom na okolnosti tejto veci, spĺňa všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, keď podľa názoru odvolacieho súdu má dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, ako i dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobca si úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi, keď súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, pričom je rovnako potrebné uviesť i to, že s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 150 eur sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto poukazuje. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že i v tomto rozsahu súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, keď súd vyčerpávajúcim spôsobom uviedol, aké úvahy ho viedli pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

24. Odvolací súd tak v zmysle vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 150 eur ako vecne správny potvrdil.

25. S ohľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, potom odvolací súd považoval podané odvolanie žalovaného len za čiastočne dôvodné, čo malo za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 148,31 eura a to tak, že v tomto rozsahu žalobu zamietol, pričom vo zvyšných napadnutých vyhovujúcich výrokoch rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

26. O trovách konania (prvoinštančných i odvolacích) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 2 CSP tak, že vzhľadom na čiastočný úspech strán sporu bolo dôvodné náhradu trov konania pomerne rozdeliť, čo v konečnom dôsledku znamená to, že žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%. Žalobca bol v tomto konaní úspešný čo do určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná (25%), ako i v rozsahu priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 150 eur (12,5%), t. j. spolu v rozsahu 37,50%. Na druhej strane, žalovaný bol úspešný, čo do zamietnutia žaloby v rozsahu určenia, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov (25%), v povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie (25%), ako i v rozsahu zamietnutia žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 150 eur (12,5%), t. j. spolu v rozsahu 62,50%. Potom, pomerujúc úspech oboch strán sporu, je zrejmé, že úspešnejšou stranou sporu bol žalovaný, keď tento (odpočítajúc jeho neúspech v spore rovnajúci sa úspechu žalobcu vo výške 37,50%) bol úspešný v rozsahu 25%, v ktorom rozsahu mu súd priznal nárok na náhradu trov konania.

27. Odvolací súd súčasne zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti žalovaného, ktorý s ohľadom na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. je povinný zaplatiť súdny poplatok za žalobu, a to vo vzťahu k tým výrokom rozhodnutia, v ktorých nemal v konaní úspech, čo v dôsledku zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie znamená, že výška súdneho poplatku, ktorú je žalovaný za žalobu povinný zaplatiť, predstavuje sumu 116 eur (99,50 eura - dohoda o zrážkach zo mzdy určená za neplatnú a 16,50 eura povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150 eur).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).